

Motion till riksdagen 2011/12:K316

av **Marianne Berg m.fl. (V)**

Ett tredje kön

1 Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tillsätta en utredning som ser över möjligheten att införa ett tredje kön som juridiskt sett är jämställt med kvinna och man.

2 Alla har rätt till sin könsidentitet

För de allra flesta av oss är vår könsidentitet självklar och okomplicerad. Vi identifierar oss och uttrycker oss på sätt som är allmänt accepterade för det kön vi föddes med. Men det finns människor som inte alls har samma oproblematiske relation till sitt kön eller till sin kropp. Transpersoner är ett samlingsbegrepp för människor som av olika skäl inte självklart identifierar sig med sitt biologiska kön och alla de sociala beteenden som förväntas av kvinnor respektive män. Det kan handla om transsexuella, som vill genomgå fullständiga medicinska könsbyten, eller om transvestiter. Det föds dessutom ett antal barn varje år, cirka ett på 1 500–2 000 födslar, som har en oklar biologisk könsidentitet, så kallade intersexuella. Många transpersoner och intersexuella identifierar sig väldigt tydligt som män eller kvinnor men det finns de som inte gör det. En persons könsidentitet har inget med personens sexuella läggning att göra. En transperson kan alltså vara homosexuell, bisexuell eller heterosexuell.

Transpersoner och intersexuella finns i alla länder och i alla kulturer. Hur synliga de är och hur deras livsvillkor ser ut varierar däremot beroende på hur de betraktas i samhället. I en del kulturer är det sedan länge fullt socialt accepterat att det finns personer som varken är kvinnor eller män eller som är både kvinnor och män. De flesta svenskar som varit på semester i Thailand har säkert stött på transpersoner som jobbar inom servicebranschen. Transpersoner är en i hög grad inkluderad och etablerad grupp i det thailändska samhället. Detsamma gäller i ett antal kulturer runtom i världen. I Sydafrika finns

Fel! Okänt namn på

sedan 2006 ett tredje kön, intersex, som är juridiskt jämställt med kvinna och man i folkbokföringen. Även Nepal erkänner ett tredje kön. I Indien och Australien pågår ett arbete för att genomföra liknande ändringar i lagen.

3 Minska fördomarna mot transpersoner och intersexuella

I Sverige lever transpersoner dessvärre i stor utsatthet. Det är en grupp som ofta osynliggörs när frågor om diskriminering och mänskliga rättigheter diskuteras. Ingen heltäckande kartläggning finns av hur vanligt det är att som transperson bli utsatt för kränkningar, trakasserier och diskriminering, men de undersökningar som gjorts tyder på att det är mycket vanligt. Psykisk ohälsa är också vanligt bland framför allt yngre transpersoner. För vissa av dessa transpersoner och intersexuella skulle en lagändring som innebär att ett så kallat tredje kön införs betyda oerhört mycket. Även om det är en minoritet av befolkningen som berörs av denna fråga så skulle livskvaliteten för dessa personer öka om de får sin könsidentitet respekterad. Detta är en mänsklig rättighet. Att erkänna ett tredje kön i lagen kan på sikt ändra negativa attityder och minska fördomarna mot transpersoner och intersexuella. Detta skulle i sin tur leda till att diskrimineringen och våldet mot denna grupp minskar.

Regeringen bör därför tillsätta en utredning som ser över möjligheten att införa ett tredje kön som juridiskt sett är jämställt med kvinna och man.

Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 1 oktober 2011

Marianne Berg (V)

Bengt Berg (V)

Eva Olofsson (V)

Mia Sydow Mölleby (V)

Amineh Kakabaveh (V)

Lena Olsson (V)